

таким чином, щоб орієнтувати тих, хто навчається на самостійне або частково-самостійне отримання нової інформації; стимулювання створення творчої атмосфери і ситуацій успіху.

Висновки. Отже, прояву і розвитку творчих здібностей (креативності) кожної особистості сприяють об'єктивні умови, до яких перш за все належать: створення комфортного соціально-гуманного середовища, дотримання викладачем принципів креативного навчання, застосування викладачем методів активізації творчого мислення.

Використана література:

1. Лазарєв М.І., Рубан Н.П., Лазарєва Т.А. Теоретичні та методичні засади креативного навчання студентів технічних дисциплін [Текст]: Монографія /Лазарєв М.І., Рубан Н.П., Лазарєва Т.А.; УІПА — Харків: 2009. — 110 с.

**ВИКОРИСТАННЯ ЛЕКЦІЇ ПРОБЛЕМНОГО ХАРАКТЕРУ
ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ОБЛАДНАННЯ ТА
ПРОЕКТУВАННЯ ХІМІКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИХ
ВИРОБНИЦТВ»**

Січкарь А.А., Сайко І.В., Манський О.А.

Кафедра промислової фармації

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

prom_farm@nuph.edu.ua

Сучасне навчання вимагає розвитку у майбутніх фахівців творчого загального та професійного мислення, здібностей самостійно та швидко орієнтуватися в проблемах науки, техніки та виробництва і вирішувати ці проблеми. Одним з методів розвитку у студентів самостійного творчого мислення є постановка проблем, проблемних питань або проблемних ситуацій в навчанні, коли викладач створює

певні організаційні умови для підвищення розумової діяльності студентів, стимулює пошук недостатніх знань для вирішення пізнавальної суперечності.

Основною формою теоретичного навчання здобувачів вищої освіти є академічна лекція, яку можна визначити як системно-послідовний, логічний, обмежений рамками часу усний виклад частини теоретичних основ галузі науки в аудиторії певного типу слухачів. Аналіз даних наукової літератури показав, що для теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти найбільш результативною формою навчання є лекція проблемного характеру. Актуальним напрямом розробки окресленого питання є розробка методики проведення проблемних лекцій для майбутніх фахівців, що готуються за конкретними спеціальностями і освітньо-професійними програмами.

При написанні проблемної лекції необхідно продумати створення проблемних ситуацій, коли процес пізнання явищ не викликає у здобувачів вищої освіти труднощів. Постановка таких проблемних завдань повинна співвідноситися з рівнем підготовленості аудиторії для попередження порушення дидактичного принципу доступності. Проблемне питання треба формулювати так, щоб воно відрізнялося від інформаційного і продумано забезпечувало вихід з проблемної ситуації.

Метою роботи було показати особливості проблемної лекції у вищій школі при підготовці спеціалістів інженерів-технологів промислової фармації. При викладанні предмета "Обладнання та проектування хіміко-фармацевтичних виробництв", який являється професійно-орієнтованою дисципліною для спеціальності «Технології фармацевтичних препаратів» четвертого курсу вищих навчальних закладів III-IV рівня акредитації, можливо використання проблемної лекції. Прикладом є лекція з теми "Поліфункціональне технологічне обладнання у виробництві твердих лікарських форм".

На початку лекційного заняття здобувачам вищої освіти надається ряд питань, які вже відомі їм з попередніх занять та інших предметів. При цьому ці питання ставляться в такому порядку, щоб поступово підводити до нової теми:

- які параметри технологічного процесу є важливими при виробництві гранул, таблеток і капсул?
- які вимоги до обладнання фармацевтичних виробництв згідно правил Належної виробничої практики?
- як можна знизити витрати у виробництві і ризик мікробного і механічного забруднення готового продукту?

Ці питання на лекції мають характер фронтального опитування і заохочують, збуджують думку, що стимулює розумову діяльність кожного здобувача освіти.

Можливе використання питань, які мають декілька відповідей; здобувачі обговорюють можливі відповіді та активно включаються в навчальний процес. Це нівелює інертність та підвищує розумову діяльність студентів. Використовуючи метод проблемної лекції, лектору вдається поступово сформуванати у студентів бажання та вміння самостійно виділяти проблему, а потім знаходити раціональний, і можливо оптимальний, підхід до її вирішення.

В той же час, внесення елементів проблемного навчання до лекційного заняття ставить перед викладачем задачу правильної оцінки неординарного підходу до вирішення проблеми здобувачами вищої освіти і їх творчої діяльності, а також оцінки зробленого висновку, відмінного від того, на який чекав лектор.

Висновки. Таким чином, однією з найбільш оптимальних форм вивчення дисципліни "Обладнання та проектування хіміко-фармацевтичних виробництв" для реалізації теоретичного навчання можна вважати проблемну лекцію. Така лекція містить діалогічну

взаємодію викладача з аудиторією та сприяє активному засвоєнню здобувачами вищої освіти навчального матеріалу. Актуальним напрямом подальшої розробки окресленої проблеми є створення методики проведення проблемних лекцій для майбутніх фахівців з декількох тем.

Головні проблеми сучасного навчання, такі як несамостійність, інертність студентів, які пасивно сприймають нову інформацію, підготовлену викладачем, вирішуються зміненням методики навчання здобувачів вищої освіти, заохочуючи їх до активної розумової діяльності. Треба стимулювати в них кмітливість і винахідливість, для підвищення глибокого творчого засвоєння навчального матеріалу.

Використана література:

1. Нельга Т.О. Вища школа України: цінності функціонування, проблеми, перспективи / Т.О.Нельга, О.І. Бульвінська // Модернізація системи вищої освіти: соціальна цінність і вартість для України: монографія / Серія “Модернізація вищої освіти : світоглядно-педагогічні проблеми”. – К. : Педагогічна думка, 2007. – С. 170-190.

2. Теслюк В.М. Проблемна лекція як найоптимальніша форма навчання у вищій школі / В.М.Теслюк, М.М.Коваль // Науковий вісник Націо-нального університету біоресурсів і природокористування України. Серія Педагогіка, психологія, філософія. – 2014. – Вип. 199, Ч. 1. – С. 371-375.

3. http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/24208/